



شناسایی و تحلیل عوامل اثرگذار بر موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب کشور

مصطفی افشاری^{۱*}، حمیدرضا میرصفیان^۲، فهیمه محمدحسن^۳، محسن اسمعیلی^۴

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۱/۱۶

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۷/۲۶

چکیده

درس تربیت بدنی در جهت گسترش سلامتی دانش آموزان می‌باشد و سلامتی افراد از نظر جامعه سالم و نیرومند بسیار مهم و ضامن بقاء و همچنین حفظ استقلال اجتماع و کشور است. هدف از این پژوهش شناسایی عوامل اثرگذار بر موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب کشور است. روش پژوهش حاضر کیفی و از نوع اکتشافی است. جامعه آماری شامل مدیران، معاونین، کارشناسان ورزش، معلمان تربیت‌بدنی استان‌های شمال غرب کشور (استان آذربایجان غربی، استان آذربایجان شرقی، استان اردبیل، استان زنجان) بودند. روش نمونه‌گیری به صورت نمونه‌گیری غیر احتمالی، با انتخاب هدفمند و با حداکثر تنوع یا ناهمگونی استفاده شد. اندازه نمونه در این پژوهش بر مبنای شاخص اشباع نظری برابر با ۶۰ نفر بود. ابزار اندازه‌گیری مصاحبه باز بود و بر مبنای سه مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی با روش اشتراوس و کوربین تحلیل شد. بر مبنای تحلیل داده‌ها ۵۶ مفهوم اولیه (سطح اول) و ۷ مقوله عمده (سطح دوم) شناسایی شد. منابع شناسایی شده شامل منابع انسانی، فرهنگی - اجتماعی، مالی، تسهیلاتی، مادی، فناوری، اقتصادی و مدیریتی بود. از این رو جهت حضور فعالانه نسل‌های آینده در صحنه‌های اجتماعی و رشد و بالندگی آنان، لازم است این مدارس مجری به‌عنوان یکی از بسترسازان سلامتی و تندرستی و موفقیت در ورزش جامعه در جایگاه ویژه خود قرار گیرد.

کلید واژه‌ها: مدارس تربیت‌بدنی، آموزش و پرورش، دانش‌آموز، رشته تخصصی ورزشی.

Email: afshari.ua@gmail.com

۱. استادیار گروه مدیریت ورزشی پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران

Email: hamid.mirsafian@gmail.com

۲. استاد دانشگاه اصفهان*

Email: f.mohammadhassan@gmail.com

۳. دکترای مدیریت ورزشی واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

Email: m_smaeili2006@yahoo.com

۴. استادیار پژوهشگاه تربیت بدنی

مقدمه

با سابقه‌ترین تشکیلات رسمی در ورزش کشور، ورزش دانش‌آموزی و تربیت‌بدنی مدارس است. مدیریت ورزش دانش‌آموزی در طول نزدیک به یک قرن از شروع رسمی آن هنوز با مشکلات عدیده‌ای سرو کار دارد و به همین دلیل هنوز ورزش تربیتی در کشور ما نتوانسته پشتوانه خوبی برای ورزش همگانی و قهرمانی باشد (سمیعی و همکاران، ۱۳۹۹). یکی از بخش‌های مهم، مؤثر و جدایی‌ناپذیر برنامه‌های تربیت‌بدنی و ورزش مدارس، مسابقات و رقابت‌های ورزشی است (رواسی‌زاده و نقشبندی، ۱۳۹۹). کاشف (۱۹۹۳) معتقد است مسابقات ورزشی یکی از ابزارهای بسیار جذاب و مورد اقبال چشمگیر جوانان، نوجوانان و نونهالان است و آثار زیادی در بالندگی روحی و ارضای نیازها و تمایلات طبیعی و رشد و ارتقای استعدادهای ورزشی و جسمانی آنان دارد. همچنین مسابقات، مناسب‌ترین مکان و سهل‌ترین ابزار شناخت و کشف استعدادها و ورزشی و توسعه ورزش قهرمانی و تشکیل تیم‌های ملی دانش‌آموزی است. توجه جدی و ریشه‌ای به مسابقات ورزشی دانش‌آموزان در سطوح مختلف، ضمن ارتقا ورزش و تربیت‌بدنی در آموزش و پرورش، زمینه مناسبی را برای پایگاه‌های قهرمانی فدراسیون‌های ورزشی نیز مهیا و ایجاد می‌نماید (رضوی و همکاران، ۱۳۹۸). در این راستا بخش عمده‌ای از فعالیت‌ها و رقابت‌های ورزشی دنیا در مدارس چهارگوشه جهان دیده می‌شود. در واقع سرمنشأ قهرمانی‌های بزرگ و توفیق‌های بین‌المللی برخی از کشورها از مدارس آغاز می‌شود. حقیقت این است که رشد ورزش در وهله اول در گرو مدارس است، مدرسی که بزرگ‌ترین استعدادهای ورزشی را درون خود دارند. در سطح دنیا بسیاری از کشورها به جای توجه و اهمیت بی‌فرجام به مسائلی همچون استعدادهای گلخانه‌ای یا یک رشته خاص زیربنای ورزش قهرمانی خود را در مدارس بنا نهاده‌اند (ماری و همکاران^۱، ۲۰۱۹). به‌طوری‌که به عقیده برخی از متخصصان تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، بسیاری از رشته‌های ورزشی خاص در مدارس که می‌توان از رشته‌های ورزشی ژیمناستیک، شنا و دو و میدانی، که پایه و اساس سایر رشته‌های ورزشی را تشکیل می‌دهند، نام برد. کشوری که به هر نحوی در این ورزش‌ها ضعیف است. از لحاظ آمار و مدال‌های ورزشی در المپیک و رویدادهای بین‌المللی در مقایسه با سایر کشورها در رده پایین‌تری قرار خواهند گرفت. بنابراین ارزش و اهمیت این ورزش‌های پایه در مدارس به خوبی نمایان می‌شود و انجام پژوهش در این زمینه در جهت پیشرفت و موفقیت در عرصه ورزش‌های پایه در مدارس را ضروری می‌نماید (هریج و ورنرز^۲، ۲۰۰۴). از جمله خدماتی که لازم است توسط مدارس به دانش‌آموزان ارائه شود و مورد توجه قرار گیرد فراهم کردن برنامه تربیت‌بدنی با کیفیت برای هر کودک و نوجوان، توجه به معیارهای شایستگی و اثربخشی حرکتی، توسعه آمادگی جسمانی وابسته به تندرستی، آموزش سبک زندگی فعال، توسعه رفتار فردی-اجتماعی، آموزش درک و احترام به تفاوت‌های فردی و درک شخصی از فعالیت جسمانی می‌باشد. در این خصوص با بررسی مشکلات مربوط به برنامه درسی تدوین شده برای مدارس نیجریه، نتیجه گرفته شد که این برنامه به بازنگری برنامه درسی به لحاظ جهت و مدیریت، گستردگی و توسعه برنامه به‌ویژه در ساعات غیردرسی، فعالیت پویاتر توسط سازمان مجری آن برای دستیابی به اهداف برنامه، تدوین یک سیاست کلی به منظور مشارکت سازمان‌های ذیربط به لحاظ اختصاص دادن اماکن و فضاهای ورزشی، انجام تحقیقات بیشتر در مورد تدوین برنامه و نحوه تدریس آن نیاز دارد (آلا و همکاران^۳، ۲۰۰۸).

انجام طرح‌های تحقیقاتی مرتبط با این موضوع نشان می‌دهند که عدم شرکت بسیاری از دانش‌آموزان ورزشکار، مخالفت اولیاء با ورزش فرزندان خود و همچنین به هدر رفتن بسیاری از استعدادهای ناب ورزشی در نزد نوجوانان و جوانان و دانش‌آموزان در کشور ما می‌تواند وجود فضاهای نامناسب ورزشی مورد نیاز و مهم‌تر از آن عدم وجود ایمنی مناسب و لازم، یک مشکل اساسی در نزد صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران ورزش مدارس کشورمان باشد لذا با توجه به شرایط فضاها و تجهیزات نزد دانش‌آموزان و معلمان ورزش عدم وجود فضا و امکانات ورزشی مناسب است (شهرام حقیقی، ۱۳۹۳). مهم‌ترین مسائل آموزش و پرورش به‌طور اعم و آموزش متوسطه به‌طور اخص جمع‌آوری شده که بعضی از آن عبارتند از: نداشتن سیاست‌های

1. Mari et al.
2. Hariage and Werners
3. Alla et al

اصولی برای حفظ، نگهداری و ارتقای کیفی و شغلی نیروی انسانی، تمرکز اداری قابل توجه و تنگناهای اداری، ارائه ندادن آموزش‌های ضمن خدمت با کیفیت مطلوب، بی‌توجهی به سبک یادگیری و ویژگی‌های شخصیتی شاگردان، یکسان بودن روش‌ها و امکانات آموزش با نیازهای اقتصادی-اجتماعی جامعه، غیراستاندارد بودن فضای آموزشی، عدم استفاده‌ی پیوسته و پویا از وسایل کمک آموزشی، عدم تحقق هدف‌ها و مأموریت‌ها، دشوار شدن برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی به علت رشد متناسب منابع با نیازهای کمی و کیفی آموزش و پرورش، ضعف توان علمی و تخصصی معلمان و فقدان آموزش‌های تخصصی و مستمر، نبود شبکه‌ی تبادلات علمی تخصصی و کم‌توجهی به قلمرو حرفه‌های-تخصصی مدیریت و رهبری آموزشی (روحانی، ۱۳۹۳).

از این رو برای طراحی یک محوطه‌ی خوب و مناسب باید عواملی چون جنسیت، مقطع تحصیلی، عوامل طبیعی، عوامل انسانی و در نهایت عوامل معماری و کالبدی محیط را مدنظر داشت و متناسب با این پارامترها اقدام به طراحی کرد، محیط مدرسه باید محلی باشد برای پر کردن خلأهای ناشی از کمبود فضاهای ورزشی دانش‌آموزان در محیط خارج که تأمین آنها میسر نشده است. برای مثال، در مدارس دخترانه و به‌ویژه در مقاطع بالاتر، به علت رعایت مسائل اعتقادی، فرهنگی و مذهبی دانش‌آموزان مدام با پوشش‌های خاصی هستند. شایسته است، محیط مدرسه چنان باشد تا ساعاتی دانش‌آموزان بتوانند آسوده خاطر بدون هیچ‌گونه نگرانی، آزادتر به تفریحات سالم خود بپردازند (سجادی، ۱۳۹۶). در این راستا دانشگاه گلوبورگان^۱ برنامه‌ی توسعه‌ای را با این مضمون شروع کرده است باید انجمن مرتبط با ورزش‌های مختلف را با معلمان مرتبط ساخت تا ورزش‌های پایه را در این مقطع شروع کنند. راهکار دوم نیز آموزش مربیان باشگاه‌های درگیر در حیطه‌ی ورزش پایه می‌باشد. در این طرح توسعه استانداردهای ملی برای توسعه‌ی ورزش در نظر گرفته شده است تا در آینده همین ورزش‌های پایه‌ای به صنعت ورزش حرفه‌ای تبدیل شوند و بتوانند موفقیت‌های لازم را به‌دست آورند. محققین این دانشگاه مدیریت در ورزش را بسیار دخیل دانسته و یکی از پر اهمیت‌ترین موارد توسعه می‌داند.

از سوی دیگر ضرورت بحث درباره ورزش در مدارس به‌عنوان یک عنصر تعلیم و تربیت حرکتی و توجه به کارکردهای تربیتی بی‌رقیب آن در مدارس و محیط‌های تربیتی به این نکته‌ی قابل توجه باز می‌گردد که مبانی حقیقی و عمیق تربیت‌بدنی و ورزش بر خلاف گذشته در سایه‌ی فرآیند نمایشی ورزش نوین قرار گرفته است (کوانچلک و همکاران^۲، ۲۰۱۹). از اهمیت ورزش در مدارس می‌توان به نقش مهم تربیتی آن در نظام تعلیم و تربیت، نقش آن در سلامت عمومی جامعه، توسعه ورزش قهرمانی، پیشرفت تحصیلی و ده‌ها مورد دیگر می‌توان اشاره کرد (لام^۳، ۲۰۱۸). تربیت‌بدنی و ورزش در مدارس و ورزش‌های پایه همچنین درک و بصیرت دانش‌آموزان را در ارتباط با مهارت‌های اجتماعی ارتقاء می‌بخشد. لذا در این بین بررسی میزان موفقیت مدارس‌هایی که به‌عنوان مجری در جهت توسعه رشته‌های ورزشی تخصصی گام برمی‌دارند می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد. همچنین امروزه موفقیت ورزش‌های مدارس نیاز به برنامه‌ریزی در حیطه‌های مختلف دارد که یکی از اساسی‌ترین آنها برای جلوگیری از وقت و هزینه بیهوده می‌تواند شناسایی مشکلات و موانع موجود در راستای پیشبرد آن باشد (سارمینتو و همکاران، ۲۰۱۹). تحقیقات نشان می‌دهد، سطح فعالیت بدنی در میان کودکان کاهش پیدا کرده و صرف زمان در رفتارهای بی‌تحرك بسیار رایج شده است، افزایش رفتارهای بی‌تحرك به‌ویژه رفتارهای بی‌تحرك مبتنی بر صفحه نمایش (شامل تلویزیون، کامپیوترها و سایر دستگاه‌های الکترونیکی) با رشد و نمو نامناسب مرتبط است. برای مثال افزایش زمان مشاهده صفحه‌های نمایش منجر به سوء تغذیه، اضافه وزن و چاقی و سطح پایین رشد روانی و شخصیتی می‌شود (پوتس^۴، ۲۰۱۸). لذا تحولات حیرت‌آور در عرصه فناوری به همراه روند شتابان جهانی شدن، و همچنین شناخت تحولات آینده و در نهایت تلاش برای معماری مناسب به یکی از موارد مهم و ضروری تبدیل کرده که انجام آن امری اجتناب‌ناپذیر است. انسان همواره در

1. university of glogorgan
2. Koachleng et al.
3. Lam
4. Pots

حال تفکر و برنامه‌ریزی است و برنامه‌ریزی اقدامی معطوف به آینده به شمار می‌آید. برنامه‌ریزی‌ها و هدف گذاری‌های درست، برخاسته از درک درست ما از آینده است (سارمینتو و همکاران^۱، ۲۰۱۹).

مدارس مجری می‌تواند نقش بسیار مهمی در امر توسعه و پیشرفت آن داشته باشد. همچنین هر چه موانع موجود بر میزان موفقیت مدارس مجری رشته‌های ورزشی تخصصی در مدارس اعم از منابع مالی، انسانی، امکانات و تجهیزات و فضاهای ورزشی و دیگر مشکلات را شناسایی نمایند مقوله استعدادیابی و پیشرفت ورزش در همه گزینه‌ها بهتر و مؤثرتر انجام خواهد شد. شناسایی موانعی که بر سر راه موفقیت مدارس مجری وجود دارد می‌تواند کمک شایانی به رفع آنها و ارائه راهکارهای مؤثری در زمینه بالابردن مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و توسعه نماید (کانتراس و همکاران^۲، ۲۰۱۲). بنابراین اگر موانع میزان موفقیت به طور کامل تجزیه و تحلیل گردد و عواملی که باعث موفقیت آن می‌شود و رویکردهایی را که در توسعه و میزان موفقیت آن دخیل اند شناسایی و اولویت‌بندی شده و بدانیم چه عواملی پیشرفت در این حیطه را تسهیل می‌کند و اهمیت آنها مورد ارزیابی قرار گیرد، به طور قطع راهکارهایی را که ما را به پیشرفت و موفقیت رهنمون می‌سازد در خواهیم یافت و خواهیم توانست با توسعه و پرورش ورزش در مدارس قهرمانان ورزشی را کشف یا حفظ نماییم (یانگ و همکاران^۳، ۲۰۱۸). همچنین دانستن مشکلات موجود می‌تواند سیمای موجود ورزش‌های مدارس را مشخص نماید؛ زمانی مسئولان و برنامه‌ریزان تربیت بدنی می‌توانند به خوبی و با دقت برنامه‌ریزی نمایند که در سطح کشور و کلیه استان‌ها اطلاعات لازم موجود باشد و این امر ضرورت و اهمیت تحقیق در این زمینه را دو چندان می‌کند. نظر به وجود چنین مواردی، بررسی میزان موفقیت مدارس مجری در رشته‌های تخصصی ورزشی ضرورتی انکارناپذیر می‌باشد (کوموا و همکاران^۴، ۲۰۱۵).

اهمیت این جایگاه، این است که پژوهشگران بی‌شماری در کشورهای مختلف جهان و از جمله کشور ما، تحقیقات متعددی را در رابطه با تأثیرات و دستاوردها، برنامه‌ها و نحوه اجرای درس تربیت بدنی در مدارس کرده‌اند. در رابطه با دستاوردهای سلامتی و جسمانی و یادگیری پژوهشگران نشان داده‌اند که فعالیت‌های منظم مستمر، حافظه و توان یادگیری دانش آموزان را افزایش می‌دهد. دانش آموزانی که به طور مرتب و منظم در کلاس‌های این درس شرکت می‌کنند، در نتیجه آن بهتر می‌توانند تمرکز حواس داشته، توانایی مقابله با مشکل و مسئله و حل آنها در آنان افزایش یافته و همچنین موجب ارتقا سطح روابط عاطفی و اجتماعی بین آنان می‌شود. از طرفی دانش‌آموزان یاد می‌گیرند که چگونه حرکت و فعالیت‌های جسمانی را با فعالیت‌های روزانه مدرسه و زندگی خود تطبیق دهند و هم یاد می‌گیرند از شیوه زندگی فعال و پویا و سالمی پیروی کرده و به گونه‌ای رشد و پرورش می‌یابند که بتوانند با چالش‌های اجتماعی برخورد مناسب داشته باشند (آژودانی، ۱۳۸۲). در این رابطه رواسی‌زاده و نقشبندی (۱۳۹۹) بیان کردند استفاده از سیستم‌های هوشمند، تجدید نظر در دستورالعمل‌های فنی، آموزش مدیران و ذینفعان، پشتیبانی دولت از شرکت‌ها و مؤسسات حامی ورزش مدارس، برگزاری رقابت‌ها در قالب قطبی یا لیگ می‌تواند برای نهادینه سازی طرح مدرسه قهرمان مفید باشد. پاکدلان و همکاران (۱۳۹۸)، به این نتیجه رسیدند که چهار عامل ظرفیت بودجه رسمی، ظرفیت‌های قانونی، مدیریت بودجه، توسعه منابع انسانی در توسعه منابع مالی ورزش دانش‌آموزی مؤثر هستند. همچنین ولتی و کوهن^۵ (۲۰۱۹) در مطالعه خود نشان دادند موفقیت مدیریت ورزش مدارس به ترتیب اولویت به برنامه‌ریزی، ارتباطات، تقسیم کار، ذینفع مداری، هماهنگی، نظارت و ارزیابی بستگی دارد. کوموا و همکاران (۲۰۱۵)، در شناسایی الزامات موفقیت ورزش مدارس در روسیه امکانات، معلمان، مشارکت والدین و جامعه، افزایش ساعات درس تربیت‌بدنی را به‌عنوان مهم‌ترین موارد ذکر کرده‌اند. گسترش و موفقیت برنامه‌های تربیت‌بدنی و ورزش‌های پایه در مدارس کشور به امکانات مالی و انسانی مطلوب و برنامه‌ریزی دقیق و اصولی نیاز دارد، اما شواهد موجود نشان از عدم برنامه‌ریزی مطلوب در زمینه اصول و اهداف کلی در آموزش و پرورش، کمبود معلم ورزش در مدارس ابتدایی، محدود بودن ساعات درس ورزش،

1. Sarminto et al
2. Kantras et al
3. Yang et al
4. Komva et al
5. Volti & Kohen

کمبود کتاب‌های علمی و عدم تخصص کافی و کمبود دانش و آگاهی معلمان در زمینه ورزش، کمبود تجهیزات، وسایل و مکان‌های ورزشی کافی و استاندارد و ضعف مدیریت یا عدم همکاری مدیران طی سال‌های گذشته دارد (افضل پور و همکاران، ۱۳۸۶). در نهایت می‌توان گفت موفقیت و توسعه درس ورزش در مدارس در بسیاری از کشورهای جهان جزء برنامه‌هایی است که در بودجه‌ی سالانه دستگاه‌های آموزشی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. در ایران نیز به منظور فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای تقویت مهارت‌های دانش‌آموزانی که دارای توانایی‌های بالقوه‌ی ورزشی هستند درس تربیت بدنی در مدارس در دوره‌های ابتدایی، راهنمایی و متوسطه قرار گرفته است و در این راستا نیز مدارس مجری عهده‌دار انجام و توسعه ورزش‌های تخصصی می‌باشد. در نتیجه این تحقیق در پی آن است که عوامل تأثیرگذار بر موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب ایران کدامند؟

روش‌شناسی پژوهش

روش انجام این پژوهش کیفی است که با نظریه داده بنیاد و رویکرد اشتراوس و کوربین انجام گرفته است، به این صورت که عوامل شناسایی شده از مصاحبه‌های انجام گرفته شده استخراج گردیده است. هدف استفاده از رهیافت تحقیق کیفی در مطالعه حاضر شناسایی عوامل تأثیرگذار بر موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب ایران بود، که از روش مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد، در این رابطه برای مصاحبه، یک پروتکل با توجه به مبانی نظری و پیشینه پژوهش تهیه گردید که مورد تأیید اساتید و خبرگان حوزه در ابتدا قرار گرفت و در نهایت مصاحبه‌ها از نخبگان و صاحب‌نظران در حوزه‌ی ورزش دانش‌آموزی گرفته شد. شاخص انتخاب این افراد داشتن مدرک مرتبط و سابقه پژوهشی در این زمینه بود، به‌عنوان افراد مصاحبه شونده بهره گرفته شد. رشته تحصیلی و داشتن تألیفات علمی مرتبط با موضوع، دارا بودن سمت‌های مدیریتی و تجارب اجرایی از جمله شاخص‌های انتخاب لیست اولیه صاحب‌نظران بود. این افراد مدیران، معاونین، کارشناسان ورزش، معلمان تربیت‌بدنی استان‌های شمال غرب کشور (استان آذربایجان غربی، استان آذربایجان شرقی، استان اردبیل، استان زنجان) بودند. روش نمونه‌گیری به صورت نمونه‌گیری غیراحتمالی^۱، با انتخاب هدفمند و با حداکثر تنوع یا ناهمگونی استفاده شد. اندازه جامعه بر مبنای اطلاعات دریافتی و انطباق با ملاک‌های ورود به بخش مصاحبه ۱۸۳ نفر و در نهایت بر مبنای شاخص اشباع با ۶۰ نفر مصاحبه انجام شد. پس از تهیه راهنمای مصاحبه به نمونه آماری مراجعه شد و داده‌های مورد نیاز با استفاده از مصاحبه‌های باز جمع‌آوری شد. لازم به ذکر است به جهت جنبه نو بودن تحقیق و محدودیت احتمالی داده‌ها، از رویکرد مثلث‌سازی^۲ استفاده شد. مثلث‌سازی به فرایند استفاده از رویکردها و منابع گوناگون جهت جمع‌آوری اطلاعات در تحقیق اطلاق می‌شود (اسکینر، ادواردز و کوربت^۳، ۲۰۱۴). با توجه به استفاده از شیوه مثلث‌سازی (استفاده از منابع چندگانه) در این تحقیق از موارد منابع متنوع به منظور جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. همچنین محقق به دلیل استفاده از خبرگان^۴ استان اقدام به دریافت اطلاعات و مصاحبه از کثیر نفرات با حداکثر نظرات آنها جهت بالا بردن کیفیت کار مبادرت ورزید.

روایی و پایایی داده‌ها (قابلیت اعتماد تحقیق)

در این تحقیق برای بررسی روایی، یافته‌های پژوهش را برای مشارکت‌کنندگان ارائه و متن نظریه توسط آنها مطالعه و نقطه نظرات آنها اعمال شده است. در پایان، این پژوهش توسط اساتید مورد مطالعه و بازبینی قرار گرفته و مواردی جهت اصلاح یا تغییر نظریه نهایی بیان شده است. بنابراین محقق پایایی داده‌ها را از طریق نشان دادن مسیر تصمیمات خود و همچنین قرار دادن تمامی داده‌های خام، تحلیل شده، کدها، مقوله‌ها، فرآیند مطالعه، اهداف اولیه و سؤال‌ها در اختیار اساتید قرار داده و با حسابرسی دقیق صاحب نظران درستی تمام گام‌های تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. علاوه بر این در تحقیق کنونی، از روش توافق درون موضوعی برای محاسبه پایایی مصاحبه‌های انجام گرفته استفاده شده است.

1. Non probability

2. Triangulation

3. Skinner, Edwards & Corbett

برای محاسبه پایایی با روش توافق درون موضوعی دو کدگذار، از یک متخصص حوزه آموزش و پرورش که در مراحل انجام پژوهش حضور داشته و از آگاهی مناسبی در خصوص این پژوهش برخوردار بود، درخواست شد تا به‌عنوان همکار در کدگذاری تحقیق شرکت کنند. آموزش‌ها و تکنیک‌های لازم جهت کدگذاری به همکار تحقیق انتقال داده شد. سپس محققان به همراه همکار، به‌عنوان نمونه دو مورد از مصاحبه‌ها را کدگذاری کرده و درصد توافق درون موضوعی محاسبه شد که با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد:

در جدول شماره ۱ مشاهده می‌شود، تعداد کل کدهای که به ثبت رسیده است معادل ۵۶ کد، تعداد کل توافقات بین کدها معادل ۲۳ می‌باشد. همچنین، پایایی بین کدگذاران برای مصاحبه‌های انجام گرفته در این پژوهش معادل ۰/۷۲ درصد است؛ لذا، با توجه به این که میزان پایایی بیشتر از ۶۰ درصد می‌باشد، قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها مورد تأیید بوده و می‌توان گفت که میزان پایایی تحلیل مصاحبه‌ی کنونی مناسب می‌باشد.

جدول ۱: محاسبه پایایی

ردیف	شماره مصاحبه	تعداد کل کدها	کدهای مورد توافق	پایایی
۱	۹	۲۵	۱۰	۰/۸۰
۲	۱۴	۳۱	۱۳	۰/۸۳
جمع				۰/۸۲

یافته‌های پژوهش

یافته‌های توصیفی مربوط به نمونه‌های آماری پژوهش حاضر در جدول ۲ به نمایش گذاشته شده است.

جدول ۲: توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی

گروه	تعداد	میانگین سابقه مدیریتی (سال)	تحصیلات
کارشناس حوزه تربیت بدنی اداره کل آموزش و پرورش	۱۲ نفر	۱۴	کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری
مدیران و معاونین تربیت‌بدنی نواحی آموزش و پرورش	۱۵ نفر	۱۲	کارشناسی ارشد و دکتری
اساتید تربیت‌بدنی مطلع در رابطه با رشته‌های تخصصی	۵ نفر	۱۸	دکتری
افراد صاحب‌نظر در رشته‌های تخصصی مورد نظر تحقیق	۱۳ نفر	۱۴	کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری
معلمان تربیت بدنی متخصص	۱۵ نفر	۱۲	کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری

در این پژوهش از ۶۰ نمونه تا رسیدن به اشباع مصاحبه شد. با انجام مصاحبه با این افراد، تشخیص محقق و گروه تحقیق این بود که اطلاعات گردآوری شده به نقطه اشباع رسیده و نیازی به انجام مصاحبه‌های بیشتر نیست.

در جدول شماره ۳، نحوه کدبندی سطح اول (اولیه) و سطح دوم (متمركز) با عنوان شناسایی عوامل تأثیرگذار بر موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب ایران آمده است. به موجب نتایج این جدول، با تحلیل متن مصاحبه‌ها و پس از مفهوم‌پردازی در مرحله کدبندی باز، ۵۶ مفهوم اولیه (سطح اول) و ۷ مقوله عمده (سطح دوم) شناسایی شد.

جدول ۳: کدگذاری عوامل تأثیرگذار بر موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی

<p>(۱) تلاش و انگیزه فردی معلمان (۲) مربیان کارآموده (۳) تعامل و همکاری مثبت خانواده‌ها در امورات تخصصی ورزش دانش آموزان خود (۴) حمایت و حضور مستمر مدیران (۵) تعامل و همکاری بین مربیان در رشته‌های ورزشی (۶) حضور مداوم دانش آموزان در مسابقات مختلف (۷) روحیه خود باوری ایجاد شده در دانش آموزان (۸) استفاده از مربیان مجرب، متعهد و متخصص در کنار معلمان ورزش (۹) استعدادیابی و جایگزینی مناسب</p>	توسعه منابع انسانی
<p>(۱) نظارت صحیح و ارزیابی عملکرد مدارس (۲) برنامه‌ریزی دقیق و قابل اجرا توسط رؤسای مدارس (۳) نیازسنجی مناسب ادارات آموزش و پرورش و رفع نقص‌ها و کمبودها (۴) پرهیز از اعمال سلیقه‌های شخصی و روابط فامیلی در انتخاب مربیان (۵) تعامل مناسب مدارس با انجمن‌ها و هیأت‌های ورزشی (۶) برگزاری دوره‌های بازآموزی و کارگاه جهت ارتقاء سطح اجرایی معلمان و مسئولین (۷) برنامه تمرینی مناسب برای دانش آموزان (۸) تعیین اهداف و برنامه‌ریزی راهبردی برای رسیدن به آن (۹) تقویم ورزشی مدون و برنامه‌های منظم و مناسب در مسابقات بین مدارس (۱۰) سرمایه‌گذاری و اهمیت به ورزش دانش آموزی (۱۱) شرکت در مسابقات متعدد در قالب تورنمنت‌ها و مسابقات مناسب (۱۲) توسعه ورزش همگانی در مدارس</p>	تصحیح رویه‌های مدیریتی
<p>(۱) برنامه‌ریزی مالی صحیح و تخصیص بودجه به رشته‌های ورزشی (۲) جذب سرمایه‌گذاری در ورزش مدارس توسط باشگاه‌ها و هیأت‌های ورزشی (۳) برنامه‌ریزی مالی صحیح تخصیص بودجه به ورزش‌های انفرادی (۴) افزایش بودجه انجمن‌های ورزش دانش آموزی (۵) وجود اسپانسرهای قوی برای ورزش مدارس</p>	جذب و توسعه منابع مالی
<p>(۱) حمایت رسانه‌های ورزشی از ورزش مدارس (۲) ارتقاء دانش فنی معلمان و توسعه علمی و عملی آنان با نرم‌افزارهای بروز (۳) توجه به تحولات فناورانه در رشته‌های ورزشی (۴) افزایش حجم برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی ورزشی در زمینه ورزش مدارس (۵) حضور مستمر خبرنگاران و افزایش نقش نظارتی مردم استان در ورزش قهرمانی و باشگاهی (۶) استفاده از امکانات و فن‌آوری‌های روز در تمرینات (تجهیزات الکترونیکی و... نرم‌افزارهای خاص هر رشته ورزشی)</p>	توسعه فناوری‌های نوین در آموزش
<p>(۱) وجود مکان مناسب برای اسکان و استراحت ورزشکاران تیم‌ها و باشگاه‌ها (۲) توسعه‌های نهادهای مرتبط با ورزش دانش‌آموزی مانند آکادمی‌ها (۳) دسترسی به اماکن مجهز و مناسب مربوط به رشته ورزشی (۴) وجود خوابگاه‌های مناسب و راحت در محل تمرینات و مسابقه (۵) دسترسی به باشگاه‌های تخصصی مربوط به رشته ورزشی (۶) تغذیه مناسب در زمان تمرینات و مسابقات</p>	توسعه منابع کالبدی
<p>(۱) افزایش تعداد رشته‌های ورزشی در استان نسبت به قبل برای کسب مدال (۲) فضای صمیمی مسئولین هیأت‌ها و باشگاه‌ها با ورزشکاران</p>	توسعه تسهیلات به

<p>(۳) حضور مداوم مربیان در کنار ورزشکاران و هدایت و کنترل آنان</p> <p>(۴) تعامل و مشارکت بین مسئولین رشته‌های مختلف ورزشی و مدیران ادارات ورزش و جوانان استان</p> <p>(۵) همکاری در رفع مشکلات شخصی ورزشکار</p> <p>(۶) تأمین آتیه ورزشکاران تیم‌ها و باشگاه‌ها از لحاظ مسکن و شغل</p> <p>(۷) تسهیلات تحصیلی برای دانش آموزان مدال‌آور</p> <p>(۸) خدمات مناسب حمل و نقل در مسابقات</p>	<p>بدنه آموزش</p> <p>پرورش</p>
<p>(۱) حمایت روحی و روانی خانواده‌ها از دانش آموزان ورزشکار</p> <p>(۲) اخلاق و شخصیت مربیان و مسئولین</p> <p>(۳) هویت و شخصیت بخشیدن به دانش آموزان ورزشکار</p> <p>(۴) فرهنگ سازی برای ورزش</p> <p>(۵) ورزشی بودن اعضای خانواده</p> <p>(۶) پاداش معنوی مانند کسر یا معافیت خدمت وظیفه عمومی</p> <p>(۷) توانایی برقراری ارتباط موثر توسط ورزشکاران</p> <p>(۸) تجلیل شایسته از مقام‌آوران ورزشی در رسانه‌ها و جامعه</p> <p>(۹) تلاش خانواده و اطرافیان برای آرام‌سازی و کاهش استرس دانش آموزان</p> <p>(۱۰) مساعدت و تعامل شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی با هیأت‌های ورزشی و باشگاه‌ها</p>	<p>توسعه</p> <p>معنویت و</p> <p>فرهنگ</p> <p>ورزش</p>

کدگذاری محوری

کدگذاری محوری مرحله دوم تجزیه و تحلیل در نظریه‌پردازی بنیادی است. هدف از این مرحله برقراری رابطه بین مقوله‌های تولید شده (در مرحله کدگذاری باز) است. این کار (عمل) بر اساس مدل پارادایم انجام می‌شود و به نظریه‌پرداز کمک می‌کند تا فرایند تئوری را به سهولت انجام دهد. اساس فرایند ارتباط‌دهی در کدگذاری محوری بر بسط و گسترش یکی از مقوله‌ها قرار دارد. مانند آن‌چه در پژوهش حاضر به عنوان مقوله محوری انتخاب شده است، یعنی، موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی.

شرایط علی: در این بخش علل اهمیت پدیده اصلی مورد «موفقیت مدارس مجری رشته‌های ورزشی» شناسایی گردید.

جدول ۴: شرایط علی به وجود آورنده‌ی مقوله‌ی محوری

کد	شرایط علی
۱	جمعیت بالای جامعه آماری دانش آموزان
۲	پایه‌ای بودن ورزش دانش آموزی برای نظام جمهوری اسلامی ایران
۳	اهمیت رشد در ورزش تخصصی از مدرسه
۴	ایجاد راهبرد مداوم توسعه آموزش رشته‌های تخصصی برای سال‌های آتی
۵	ویژگی‌های منحصر به فرد ورزش در دوران دانش‌آموزی
۶	توسعه‌ی ورزش قهرمانی در آینده با توسعه‌ی رشته‌های تخصصی

در جدول ۴ دلایلی که موجب شده است تا اجرای رشته‌های تخصصی در مدارس اهمیت پیدا کند به‌عنوان شرایط علی درج شده است و این عوامل به‌عنوان عواملی است راهنمای محقق برای مسیر آتی کدگذاری محسوب می‌شود. شرایط زمینه: شرایط خاصی هستند که بر راهبردها تأثیر می‌گذارند و در این تحقیق عوامل درونی اثرگذار بر پدیده اصلی و راهبردها به‌عنوان شرایط زمینه در نظر گرفته شده‌اند.

جدول ۵: شرایط زمینه‌ای

مقوله اصلی	مقوله فرعی	مفاهیم
توسعه منابع انسانی	کیفیت منابع انسانی	(۱) تلاش و انگیزه فردی معلمان، (۲) مربیان کارآزموده، (۷) روحیه خود باوری ایجاد شده در دانش آموزان
	برنامه ریزی منابع انسانی	(۹) استعدادیابی و جایگزینی مناسب، (۳) تعامل و همکاری مثبت خانواده‌ها در امورات تخصصی ورزش دانش آموزان خود، (۴) حمایت و حضور مستمر مدیران، (۵) تعامل و همکاری بین مربیان در رشته‌های ورزشی، (۶) حضور مداوم دانش آموزان در مسابقات مختلف
تصحیح رویه‌های مدیریتی	مدیریت کلان	(۳) نیازسنجی مناسب ادارات آموزش و پرورش و رفع نقص‌ها و کمبودها، (۶) برگزاری دوره‌های بازآموزی و کارگاه جهت ارتقاء سطح اجرایی معلمان و مسئولین، (۸) تعیین اهداف و برنامه‌ریزی راهبردی برای رسیدن به آن، (۹) تقویم ورزشی مدون و برنامه‌های منظم و مناسب در مسابقات بین مدارس
	مدیریت پایه	(۱) نظارت صحیح و ارزیابی عملکرد مدارس، (۲) برنامه‌ریزی دقیق و قابل اجرا توسط رؤسای مدارس، (۴) پرهیز از اعمال سلیقه‌های شخصی و روابط فامیلی در انتخاب مربیان، (۵) تعامل مناسب مدارس با انجمن‌ها و هیأت‌های ورزشی، (۷) برنامه تمرینی مناسب برای دانش آموزان
جذب و توسعه منابع مالی	برنامه‌ریزی مالی	(۱) برنامه‌ریزی مالی صحیح و تخصیص بودجه به رشته‌های ورزشی، (۳) برنامه‌ریزی مالی صحیح تخصیص بودجه به ورزش‌های انفرادی، (۴) افزایش بودجه انجمن‌های ورزش دانش آموزی
	جذب حمایت	(۲) جذب سرمایه‌گذاری در ورزش مدارس توسط باشگاه‌ها و هیأت‌های ورزشی، (۵) وجود اسپانسرهای قوی برای ورزش مدارس
منابع فناوری	افزایش دانش فنی	(۲) ارتقاء دانش فنی معلمان و توسعه علمی و عملی آنان با نرم‌افزارهای بروز، (۶) استفاده از امکانات و فن‌آوری‌های روز در تمرینات (تجهیزات الکترونیکی و ... نرم‌افزارهای خاص هر رشته ورزشی)، (۳) توجه به تحولات فناورانه در رشته‌های ورزشی
	افزایش منابع حمایتی	(۱) حمایت رسانه‌های ورزشی از ورزش مدارس، (۴) افزایش حجم برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی ورزشی در زمینه ورزش مدارس، (۵) حضور مستمر خبرنگاران و افزایش نقش نظارتی مردم استان در ورزش قهرمانی و باشگاهی
توسعه منابع کالبدی	امکانات	(۱) وجود مکان مناسب برای اسکان و استراحت ورزشکاران تیم‌ها و باشگاه‌ها، (۳) دسترسی به اماکن مجهز و مناسب مربوط به رشته ورزشی، (۴) وجود خوابگاه‌های مناسب و راحت در محل تمرینات و مسابقه
	منابع جانبی	(۲) توسعه‌های نهادهای مرتبط با ورزش دانش آموزی مانند آکادمی‌ها، (۶) تغذیه مناسب در زمان تمرینات و مسابقات
توسعه تسهیلات به بدنه آموزش و پرورش	دانش آموزان	(۲) فضای صمیمی مسئولین هیأت‌ها و باشگاه‌ها با ورزشکاران، (۳) حضور مداوم مربیان در کنار ورزشکاران و هدایت و کنترل آنان، (۵) همکاری در رفع مشکلات شخصی ورزشکار، (۶) تأمین آتیه ورزشکاران تیم‌ها و باشگاه‌ها از لحاظ مسکن و شغل، (۷) تسهیلات تحصیلی برای دانش آموزان مدال‌آور
	جانبی	(۱) افزایش تعداد رشته‌های ورزشی در استان نسبت به قبل برای کسب مدال، (۴) تعامل و مشارکت بین مسئولین رشته‌های مختلف ورزشی و مدیران ادارات ورزش و جوانان استان، (۸) خدمات مناسب حمل و نقل در مسابقات
توسعه فرهنگ ورزش	فرهنگی	(۱) حمایت روحی و روانی خانواده‌ها از دانش‌آموزان ورزشکار، (۲) اخلاق و شخصیت مربیان و مسئولین، (۳) هویت و شخصیت بخشیدن به دانش‌آموزان ورزشکار، (۴) فرهنگ سازی برای ورزش
	اجتماعی	(۵) ورزشی بودن اعضای خانواده، (۶) پاداش معنوی مانند کسر یا معافیت خدمت وظیفه عمومی، (۷) توانایی برقراری ارتباط موثر توسط ورزشکاران، (۸) تجلیل شایسته از مقام‌آوران ورزشی در رسانه‌ها و جامعه، (۹) تلاش خانواده و اطرافیان برای آرام‌سازی و کاهش استرس دانش‌آموزان، (۱۰) مساعدت و تعامل شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی با هیأت‌های ورزشی و باشگاه‌ها

دسته اول شرایط زمینه‌ای در دو دسته‌ی تحلیل سوات و تعادل عوامل توسعه می‌باشند که در جدول ۵ بیان شده است. شرایط مداخله‌گر: شرایط زمینه‌ای عمومی هستند که بر راهبردها تأثیر می‌گذارند. لذا در این قسمت، موانعی که از محیط درونی و بیرونی بر راهبردها و پدیده محوری تأثیرگذار هستند شناسایی شدند.

جدول ۶: شرایط مداخله‌گر

مفاهیم	مقوله فرعی	مقوله اصلی
(۱) کمبود مربیان و دبیران تخصصی درس تربیت بدنی، (۲) کمبود امکانات و مقدمات اجرای رشته‌های ورزشی آموزشگاهی، (۳) نبود زیرساخت و فضای ورزشی مساعد و مناسب برای اجرای رشته ورزشی، (۴) عدم هماهنگی مدیران مدارس و معلمان تربیت بدنی، (۵) مشکلات مربوط به دسترسی دانش آموزان به اماکن و تجهیزات ورزشی، (۶) عدم وجود برخی اماکن تخصصی برای برگزاری رشته ورزشی، (۷) عدم وجود برنامه منظم اجرایی در برگزاری رشته ورزشی در مدارس	درونی	موانع اجرای برنامه
(۸) عدم همکاری خانواده‌ها در اجرای رشته‌های تخصصی، (۹) عدم همکاری سایر سازمان‌ها و نهادهای متولی ورزش با آموزش و پرورش، (۱۰) کمبود اعتبار، (۱۱) عدم پوشش رسانه ای مناسب و تشریح طرح توسط صدا و سیما	بیرونی	

شرایط مداخله‌گر در این تحقیق شامل عوامل احاطه کننده و عوامل درونی بوده است که در ۷ حیطه‌ی کلی بر موفقیت مدارس مجری اثرگذار است که در جدول ۶ بیان شده است.

راهبردها: کنش‌ها یا برهم کنش‌های خاصی هستند که از پدیده محوری منتج می‌شوند و تحت تأثیر شرایط زمینه و مداخله‌گر هستند. لذا در این بخش راهبردهای مورد نظر برای موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ارائه شده است.

جدول ۷: سطوح سه گانه راهبردها

مفاهیم	مقوله اصلی
همکاری با فدراسیون رشته‌های تخصصی	راهبردی
تقویت و تغییر ساختار فدراسیون ورزش دانش آموزی	
برنامه‌ریزی مدون و راهبردی	
هماهنگی و استفاده از امکانات مؤسسات عمومی دیگر	
استناد به راهکارهای سند تحول بنیادین	
طراحی سازوکارهای تنوع بخشی به منابع مالی دولتی و غیردولتی برای تأمین مالی مدارس در این بخش	
استفاده مؤثر از ظرفیت‌های فدراسیون ورزش دانش آموزی	
طرح توسعه رشته‌های تخصصی با کمک هیأت‌های ورزشی شهرستان و استان	
تغییر تفکر مدیران اداره آموزش و پرورش و مدارس	
تقویت معلمان و مربیان دارای مسئولیت	
مشارکت بین بخشی با سازمان‌ها	میان مدت
ارتباط با وزارت بهداشت	
استفاده از خیرین جهت توجیه مالی تمرینات ورزشی	
تشکیل کمیته اجرایی با هماهنگی شورای ورزش مدارس	
دعوت از خیرین، مدیران شرکت‌ها، تولیدکنندگان، اسپانسرها، رسانه‌ها	
تغییر قوانین حمایتی برای دانش آموزان	
بکارگیری نیروهای متخصص	
استفاده از ظرفیت‌ها و پتانسیل فدراسیون ورزش دانش آموزی	
آگاه سازی عموم مردم و خانواده‌های مدارس مختلف	

برگزاری کلاس‌های آموزشی و تمرینی با کیفیت برای مربیان	اجرائی
حضور پررنگ مسئولین آموزش و پرورش در حمایت از دانش آموزان	
برگزاری جلسات با مدارس و مربیان و دریافت بازخورد از مسئولین اداره	
انعکاس موفقیت‌ها و رویدادهای ورزش دانش آموزی	
ایجاد کمیته‌های مختلف در مدارس ورزش	
استفاده از افراد نخبه و ورزشکار در کمک به مربیان	
معرفی استعدادهای ورزشی - ارتباط با سایر دستگاه‌ها	
تخصیص بودجه	
مشارکت جویی از معلمان تربیت بدنی برای پوشش حمایتی ورزشکاران	
استفاده از نهاد خانواده برای تقویت دانش آموزان	
تهیه دستورالعمل قانونمند اجرائی مدارس	
نظارت دوره‌ای مدارس	
توانمندسازی نیروی انسانی با کلاس‌های استانی	
ایجاد گروه‌های همسان تمرینی برای افزایش کیفیت	

راهبردها در سه سطح راهبردی یا بلندمدت، سطح میان مدت و سطح اجرائی یا کوتاه مدت می‌تواند نتیجه یا واکنشی جهت افزایش موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی بسازد که در جدول ۷ بیان شده است. پیامدها: پیامدها خروجی حاصل از بکارگیری راهبردها هستند. با توجه مطالب بررسی شده و همچنین راهبردهای ارائه شده پیش‌بینی می‌شود که پیامدهای زیر حاصل گردد.

جدول ۸: پیامدهای منتج شده از مراحل مدل پارادایمی

پیامد	کد
توسعه رشته‌های تخصصی ورزشی	۱
توسعه ورزش‌های حرفه‌ای و قهرمانی بر اساس موفقیت رشته‌های ورزشی	۲
توسعه فرایندهای اجرائی تمرینی در استان در سال‌های آینده	۳
گسترش ورزش در مدرسه	۴
افزایش کیفیت ساعات درس ورزش	۵
اولویت قرار گرفتن رشته‌های خاص در برخی از استان‌ها	۶

جدول ۸ هفت پیامدی که از پیاده سازی مراحل مختلف مدل پارادایمی به دست آمده است را نشان می‌دهد. اطلاعات به دست آمده از مراحل پیشین نشان می‌دهد که دست‌بندی‌های مختلفی در سطوح مختلف می‌تواند موفقیت‌های مدارس مجری رشته‌های ورزشی تخصصی را تشکیل دهد و یا اینکه زیرساخت‌های موفقیت این مدارس را سازد.

بحث و نتیجه گیری

منابع انسانی یکی از شاخص‌های شناسایی شده مؤثر بر موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی می‌باشد. وجود نیروی انسانی متخصص و با تجربه به اعتقاد صاحب‌نظران می‌تواند کاستی‌های موجود در سیستم تربیت‌بدنی را تا حدودی پوشش دهد و سبب موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی گردد. بدون وجود نیروی انسانی کارآمد، فرآیند تربیت‌بدنی وجود خارجی نخواهد داشت. این نظر با نتایج ضرابیان (۱۳۸۴) و علی محمدی (۱۳۸۵) به نقل از تابش (۱۳۹۵) که کمبود معلم متخصص را یکی از مهم‌ترین مشکلات عدم اجرای مطلوب درس تربیت‌بدنی عنوان کرده‌اند، همخوانی دارد. اشراقی (۱۳۸۶) نیز تجربه معلمین تربیت‌بدنی را عاملی مؤثر در کارایی و کیفیت بخشی و موجب افزایش انگیزش آنها به آموزش و در نتیجه افزایش انگیزش شاگردان برای یادگیری می‌داند. لذا داشتن تجربه و تخصص و دانش لازم برای کسانی که عامل و محور ورزش تربیت‌بدنی در مدارس می‌باشند، کاملاً منطقی و بجاست. فرنچ و همکاران^۱ (۲۰۱۸) نیز معتقدند تجربه، دانش و آگاهی معلمان تربیت‌بدنی، موجب افزایش انگیزش آنها به آموزش و در نتیجه افزایش انگیزه شاگردان برای یادگیری می‌شود. از آنجا که نیروهای انسانی محور کلیه فعالیت‌های اقتصادی، سیاسی، ورزشی و... است، سرمایه‌گذاری در این منبع و مدیریت صحیح آن یکی از راهبردهای مهم توسعه همه‌جانبه محسوب می‌گردد، چنانچه کشورهای پیشرفته نیز در ابتدا در تربیت نیروی فنی و تخصصی خود پیش‌قدم بوده و سپس به توسعه اقتصادی و صنعتی نایل شده‌اند؛ بنابراین یکی از موارد کلیدی در حوزه برپایی یک صنعت پویا و فعال در ورزش مدارس مجری حرفه‌ای کشور مقوله توسعه نیروی انسانی است و نیروی انسانی از عوامل مهم در توسعه ورزش است. همچنین تخصص و دانش معلم از اهمیت بسیاری برخوردار است، زیرا هر قدر معلم از تخصص و دانش بیشتری برخوردار باشد، قادر خواهد بود تا مطالب درسی را با تسلط و کیفیت بهتری ارائه نماید و به شناسایی استعداد در بین دانش‌آموزان بپردازد. همچنین وجود یک مربی متخصص که از دانش روز در حوزه ورزش آگاهی داشته باشد به مراتب از یک سالن مجهز و پر از وسایل گرانبه‌قیمت ورزشی اثربخش‌تر است. مربی که می‌خواهد دانش‌آموزان از تربیت‌بدنی و فعالیت‌های جسمانی لذت ببرند، باید به‌طور جدی تلاش کند تا نیازها، خواسته‌ها و انتظارات دانش‌آموزان را درک کند و محیطی را به‌وجود آورد که تعامل اجتماعی مثبت را از طریق تمرین‌های آموزشی مناسب و مؤثر افزایش دهد. به نظر می‌رسد بیش از مسؤولان آموزش و پرورش، متصدیان تربیت‌بدنی کل کشور باید از حجم اعتبارات خود مایه بگذارند و آموزش و پرورش را در اشاعه ورزش در مدارس یاری رسانند. چرا که در بسیاری از کشورهای پیشرفته، شناسایی استعدادها در رشته‌های مختلف و ارتقای سطح ورزش حرفه‌ای در کشور از دوران مدرسه به‌ویژه مقاطع ابتدایی و راهنمایی انجام می‌شود. بنابراین در همین راستا و به منظور تأمین منابع مالی و اعتباری برنامه‌های استعدادیابی ورزشی در مدارس می‌توان از راهکارهایی همچون همکاری انجمن‌های مدرسه و تأمین اعتبارات مالی، ایجاد زمینه‌های جذب اسپانسرها به جهت حمایت از مسابقات ورزشی دانش‌آموزی، ترویج فرهنگ سرمایه‌گذاری از سوی والدین دانش‌آموزان و گسترش حمایت‌های مالی بخش‌های دولتی و غیردولتی بهره جست.

بر اساس یافته‌های پژوهش شاخص‌های تصبیح رویه‌های مدیریتی در موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب کشور از نظر نمونه‌های تحقیق مهم بودند. حسین‌پور و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیقی به نقش رویکرد طرح‌های آموزش و پرورش (سباح، طناب زدن و ژیمناستیک) در توسعه ورزش همگانی و قهرمانی پرداختند یافته‌ها نشان می‌دهد که با رفع موانع مدیریت و برنامه‌ریزی مناسب اجرای طرح‌های آموزش و پرورش باعث توسعه ورزش همگانی و نهایت ورزش قهرمانی می‌شود. سعیدی و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهش خود مبنی بر بررسی موانع و مشکلات موجود در پرورش استعدادها نشان دادند که بیشترین تأکید مربیان در مورد موانع و مشکلات پرورش استعدادها بر روی علل و عوامل سطوح بالای مدیریتی متمرکز می‌باشد. هاردی و همکاران^۲ (۲۰۱۰) به بررسی مهارت‌های پایه‌ای پرداخته و برنامه‌ریزی برای این

1. Ferenc et al
2. Hardi et al.

برنامه‌ها یکی از نکات ضروری برای گسترش این ورزش‌ها می‌باشد که تا حدودی همسو با یافته تحقیق حاضر می‌باشد. امروزه توسعه ورزش نیاز به برنامه‌ریزی در حیطه‌های مختلف دارد که یکی از اساسی‌ترین آنها برای جلوگیری از وقت و هزینه بیهوده می‌تواند شناسایی شاخص‌های موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی بر اساس مدیریت صحیح و برنامه‌ریزی مناسب باشد. با توجه به نقش کاملاً بارز و برجسته‌ای که مدارس مجری می‌توانند در توسعه و گسترش ورزش تخصصی داشته باشند، ارائه یک طرح و قالب کلی به جهت مرتفع ساختن مشکلات و معضلات موجود می‌تواند گام مؤثری در راه از بین بردن موانع و موفقیت مدارس مجری در توسعه ورزش و بهبود رشته‌های تخصصی مدارس باشد. در این راستا توجه به فاکتورهایی چون سرمایه‌گذاری بر روی ورزش پایه و دانش‌آموزان و گرفتن اعتبار از سازمان و اسپانسر لازم بتوان در رونق ورزش در مدارس گام مهمی برداشت. همچنین در کنار این ارائه برنامه تمرینی مناسب با هر دانش‌آموز که بتوان او را مورد شناسایی قرار داد که در رشته مخصوص به خود به امر ورزش بپردازد نیز بسیار مهم می‌باشد. همچنین تعیین اهداف بلندمدت، مرحله‌ای از مراحل فرآیند مدیریت استراتژیک می‌باشد که می‌توانید آنها را پس از انجام مراحل ارزیابی عوامل بیرونی و درونی و با نگاهی به چشم‌انداز سازمان تعیین نمایید. لذا تعلیم و گسترش ورزش در مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی تنها در صورت برنامه‌ریزی صحیح و فراهم نمودن شاخص‌ها و منابع مدیریتی مناسب میسر خواهد بود و می‌تواند تأثیر شگرفی بر توسعه و موفقیت ورزش دانش‌آموزی کشور بگذارد. بنابراین لازم است نظامی جامع، راهبردی و مدون برای ورزش مدارس که بخش عمده‌ای از فعالیت‌های نظام ورزشی کشور محسوب می‌شود، حاکم باشد. بر مبنای چنین برنامه جامع و راهبردی و وجود مدیریت صحیح، استعدادیابی در ورزش مدارس خواهد توانست بدون تأثیرپذیری از شرایط مدیریتی حاکم (تمرکز مدیران ورزش کشور بر نتیجه‌گرایی به جای فرایندگرایی)، حرکت توأم با موفقیت را استمرار بخشد، زیرا زمانی که مأموریت‌ها و متعاقب آن اهداف و راه‌های تحقق اهداف به صورت جامع تدوین شده باشند، بی‌شک یکپارچگی حرکت سیستم و هماهنگی زیرمجموعه‌های آن در راستای مأموریت و اهداف به وجود آمده و تغییر ناگهانی مدیر، همه حرکت‌ها را متوقف نخواهد کرد. این در حالی است که مدارس ایران سرشار از استعدادهای ورزشی نهفته می‌باشند و از این حیث زمینه مناسبی وجود دارد، اما ظاهراً ریشه مشکل را باید در فقدان برنامه‌ریزی در سطح مدیریت کلان کشور جستجو کرد که خود این مسئله نیز احتمالاً ریشه عمیق‌تری در عدم شناخت و ناآگاهی نسبت به مشکلات واقعی و اصلی ورزش مدارس در کشور دارد.

در شاخص‌های منابع مالی مشاهده می‌شود که از نظر نمونه‌های تحقیق هر ۵ شاخص (گویه) در بخش منابع مالی در موفقیت مدارس مجری رشته‌های ورزشی تخصصی مهم هستند. بر اساس میانگین رتبه‌های به‌دست‌آمده در شاخص‌های منابع مالی مهم در موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی در استان‌های شمال غرب کشور، مشاهده می‌شود که از نظر نمونه‌های تحقیق «وجود اسپانسرهای قوی برای ورزش مدارس» در اولویت اول قرار داشته و «برنامه‌ریزی مالی صحیح و تخصیص بودجه به رشته‌های ورزشی» در اولویت آخر بود که با نتایج ضرابیان (۱۳۸۴)، علی محمدی (۱۳۸۵)، قاسم‌زاده و امیرنژاد (۱۳۹۰) و فرنچ و همکاران (۲۰۱۸) همخوان بوده است. قاسم‌زاده و امیرنژاد (۱۳۹۰) در تحقیقی به بررسی عوامل مؤثر بر جذب و حفظ ورزشکاران رده‌های پایه دوومیدانی ایران از دیدگاه مدیران، مربیان و ورزشکاران درآمدزایی و منابع مالی را در جذب و حفظ ورزشکاران مؤثر دانسته‌اند. جی‌یونگ کو^۱ (۲۰۰۴) به شرایط و نظام اقتصادی کشورها به‌عنوان عاملی مهم در جذب حامیان مالی اشاره می‌کند. به‌عنوان مثال، وی وجود ساختار رقابتی در اقتصاد کشورها را به‌عنوان یک عامل محرک برای توسعه حمایت مالی از ورزش می‌داند. یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین عناصری که موجب پیوند رویدادهای ورزشی و اقتصاد شده است، موضوع حمایت مالی ورزشی به‌عنوان یک روش تبلیغاتی برای شرکت‌های حامی مالی و یا اسپانسر است. با توجه به نتایج وجود اسپانسر قوی می‌تواند در جهت موفقیت مدارس مجری مؤثر باشد. از این‌رو اهمیت منابع مالی در پیشبرد هر برنامه بر کسی پوشیده نیست و ورزش‌های مدارس نیز از این قاعده مستثنی نمی‌باشد. حمایت مالی یکی از مهم‌ترین منابع درآمدی در ورزش امروزی است. امروزه مشاهده می‌گردد که در اکثر باشگاه‌های اروپایی، رده‌های پایه و استعدادیابی بدون وقفه انجام

می‌پذیرد. چنانچه حامیان مالی در رده‌های پایه، از رشته‌های ورزشی مختلف حمایت نمایند، می‌توانند در بُعد کلان، به دو هدف برسند: اول این که چون ورزشکار از سنین کودکی برند و علامت تجاری حامی مالی را می‌بیند منجر به نوعی وفاداری دائمی در فرد می‌گردد و دوم، به دلیل کافی نبودن منابع دولتی برای تخصیص در رده ورزش پایه و مدارس، حمایت حامی مالی در این رده علاوه بر کمک به شناسایی، کشف و هدایت استعدادها، نوعی حمایت اجتماعی را از سوی ورزشکاران و طرفداران رشته‌های ورزشی به همراه خواهد داشت. بدیهی است چرخه سرمایه، حامیان و ورزش در صورتی که به صورت مثبت و اصولی در تعامل با یکدیگر باشند، موجب رشد و گسترش یکدیگر می‌شوند و تبعات آن موجب درگیر شدن بخش‌های مختلف جامعه و از همه مهم‌تر باعث رشد ورزش کشور می‌گردد. از سوی دیگر هزینه‌های اداره و سرپا نگه داشتن ورزش، روبه‌روز در حال افزایش است. افراد، مسئولان و حتی دولت فائق آمدن بر این هزینه‌ها را سخت می‌بینند و در نتیجه در تکاپوی پیدا کردن راه‌های دیگر برای تأمین منابع این هزینه‌ها هستند که یکی از راه‌های اصلی در این خصوص حامیان مالی می‌باشند. بنابراین اگر مدارس مجری و آموزش و پرورش ما بخواهند توسعه و پیشرفت ورزش‌های پایه را در خودشان به وجود بیاورند باید در این زمینه کارهای بیشتری انجام دهند.

بر اساس نتایج، یکی دیگر از عوامل اثرگذار در موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی، شاخص‌های منابع فناوری هستند. روند جهت‌گیری مؤسسات آموزشی ورزشی در چند دهه‌ی گذشته معطوف به فراگیر کردن آموزش بوده است. در این روند، انتقال مسئولیت یادگیری از یاددهنده به یادگیرنده، فردی کردن آموزش و حذف یا کاهش محدودیت‌های مکانی و زمانی نیز از ویژگی‌های این روند، جدید بوده است. فناوری آموزشی از جمله مؤلفه‌های اثرگذار و مهم در روند تغییر است. مهم‌ترین چالش در این روند چگونگی تبدیل نظام آموزشی یاددهی از فرد (آموزشگر) به سازمان آموزش دهنده است. این چالش، به‌ویژه در آموزش برخی رشته‌ها مانند تربیت بدنی و ورزش مدارس، اهمیت بس فزون‌تری پیدا می‌کند. در این رشته، نیاز به کنش متقابل میان اجزا و عناصر آموزش بیشتر احساس می‌شود و علاوه بر آن، اجرای مهارت توسط فراگیر جزء جدایی‌ناپذیر فرایند یادگیری در دروس عملی است. اما با توجه به افزایش جمعیت و گرایش فزاینده‌ی مردم به مقوله‌ی ورزش در دهه‌ی گذشته و پدید آمدن نگرش مثبت به آن، با اکتفا به روش‌های مرسوم، نمی‌توان نیازهای آموزشی ورزشی جامعه را برآورد. بر این اساس، باید اعتراف کرد که توجه به فناوری و استفاده از آن در آموزش ورزش گریز ناپذیر است و نه به‌عنوان یک انتخاب بلکه باید به‌عنوان یک ضرورت و نیاز جامعه‌ی ورزشی مدّ نظر قرار گیرد. بنابراین، باید دانش فنی نیروی انسانی و توسعه علمی و عملی آنان با نرم‌افزارهای نوین توسعه داد. دسترسی به اینترنت و آشنایی با فضای پیشرفت‌های نوین در حوزه فناوری از جمله مسائلی است که می‌تواند بستر مناسبی برای نشر و توسعه مفهوم فناوری در بین نیروی انسانی در جامعه فراهم کند. هر چه که مربیان و معلمان و جامعه با کاربردهای فناوری و اطلاعات در زندگی و بالاخص در آموزش آشنا باشند، می‌توان امیدوار بود که دانش و سطح توانایی آنان بالاتر رود. این نتایج با نتایج تحقیقات قاسم‌زاده و امیرنژاد (۱۳۹۰) و فرنچ و همکاران (۲۰۱۸) همخوان بوده است.

بر اساس یافته‌های پژوهش شاخص‌های منابع مادی در موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب کشور از نظر نمونه‌های تحقیق مهم بودند درس تربیت‌بدنی نیز مانند سایر درس‌ها، در انتخاب روش تدریس مناسب تحت تأثیر عواملی مانند هماهنگی با اهداف، روش ارزشیابی، خصوصیات دانش آموزان و امکان مشارکت آنها در روند یاددهی یادگیری، فضای آموزشی، جمعیت دانش آموزی و امکانات قرار دارد با این وجود، نسبت آموزش‌های مهارتی و جسمانی در درس تربیت‌بدنی بیش از سایر دروس است و لذا در چنین کلاسی فضای آموزشی، امکانات و جمعیت در انتخاب روش تدریس نقش تعیین‌کننده‌ای دارند؛ لذا جهت موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی باید به ایجاد و تأسیس خوابگاه‌هایی که مناسب و نزدیک در محل تمرین و ورزش است پرداخت. چرا که بر اساس نتایج به‌عنوان مهم‌ترین عامل شاخص منابع مادی شناسایی شد. همین امر سبب می‌گردد که فرد دسترسی نزدیکی به امکان و تجهیزات ورزشی را داشته باشد و این خود در موفقیت تأثیرگذار است. مدیریت کلاس‌های تربیت‌بدنی و ورزش با سایر کلاس‌ها در مدارس بسیار متفاوت است، زیرا مدیریت و سازماندهی این کلاس‌ها به فضا و امکانات ورزشی زیادی وابسته است. برخورداری از وسایل، امکانات و تجهیزات ورزشی از

محورهای اثرگذار بر اجرای برنامه‌های ورزشی در مدارس می‌باشد. معلم خوب در شرایط محدود نیز می‌تواند مؤثر واقع شود، اما شکی نیست که امکانات، تجهیزات و فضاهای آموزشی مناسب در کیفیت آموزش معلم ورزش و کشف استعدادها و ورزشی بسیار مؤثر می‌باشد. فعالیت‌های ورزشی مدارس باید در فضایی مناسب با روش و امکانات ورزشی مطلوب و بر اساس نیازها و علایق دانش‌آموزان فراهم شود، تا معلم در تدریس و دانش‌آموز در یادگیری و بروز استعدادها و ورزشی خود احساس رغبت و انگیزه کند و از فعالیت خود احساس لذت و رضایت نماید. در همین راستا محققان معتقدند از جمله عواملی که مانع از شرکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی در مدارس می‌شود، کمبود کلاس‌های مخصوص تربیت بدنی و امکانات و تجهیزات مناسب است. این در حالی است که به نظر می‌رسد در کشور ما کمبود فضاهای ورزشی یکی از اساسی‌ترین مشکلات استعدادیابی در درس تربیت‌بدنی مدارس می‌باشد. در حال حاضر سرانه فضای ورزشی دانش‌آموزی ۰/۱۸ متر است که شامل ۰/۰۶ درصد فضای سرپوشیده و ۰/۱۲ درصد فضای روباز است. این در حالی است که فضای مطلوب برای ورزش دانش‌آموزی یک متر است. همچنین تأمین بودجه برای تهیه وسایل ورزشی از اصولی است که به پیشرفت برنامه‌های ورزشی کمک شایان خواهد کرد، زیرا بدون داشتن وسایل ورزشی، اجرای برنامه‌های آموزشی و رسیدن به اهداف تربیتی آن، امکان‌پذیر نخواهد بود. از طرفی هر چه لوازم ورزشی زیادتر باشد دانش‌آموزان بیشتری می‌توانند از آنها استفاده کنند و برای رسیدن نوبت و استفاده از لوازم ورزشی متوقف و منتظر نخواهند شد. این نتایج با نتایج تحقیقات ضرابیان (۱۳۸۴)، دیوسالار (۱۳۹۳) و تامپسون (۲۰۰۱) همخوان بوده است.

بر مبنای یافته‌ها شاخص‌های منابع تسهیلاتی دیگر عامل مهم شناسایی شده بود. روحانی (۱۳۹۱) نیز در تحقیق خود نشان داد که از دیدگاه معلمان ورزش پنج عامل امکانات و تجهیزات، نگرش و شناخت گروه‌های مرتبط، بُعد روانی، تخصص معلمان و نظارت و ارزشیابی در ارتقای جایگاه درس تربیت‌بدنی تأثیرگذار هستند. در خصوص امکانات و تسهیلات مدارس با افزایش امکانات آموزشی و ورزشی می‌توانند مهارت‌های دانش‌آموزان خود را افزایش داده و با آموزش مهارت‌ها از طریق تسهیلات و امکانات موجود می‌تواند نیازهای شادابی، لذت بردن و سرگرمی، تسلط و چیرگی و افزایش دانش و علوم خود را ارتقا دهند. همچنین در صورت وجود امکانات و تسهیلات آموزشی و ورزشی می‌توانند با رویکرد آموزشی به اهداف درس تربیت‌بدنی و برآوردن نیازهای آموزشی دست یابند. لذا اختصاص بودجه و امکانات و برنامه‌ریزی تربیت‌بدنی و گسترش امکانات و فضای ورزشی و استفاده بهینه از امکانات موجود، یکی از نکات اساسی بهبود گسترش تربیت‌بدنی در دروس عملی و نظری است. افضل‌پور و همکاران (۱۳۸۶) نبود تجهیزات و فضای ورزشی کافی، عدم پیگیری و نظارت قوی مسئولان تربیت‌بدنی را از عوامل و مشکلات مهم در ارزشیابی دروس تربیت‌بدنی دانسته‌اند. دیوسالار (۱۳۹۳) در تحقیق خود به بررسی مشکلات کلاس‌های آموزشی رشته تربیت‌بدنی در استان مازندران پرداخت. نبود امکانات و تجهیزات ورزشی به‌عنوان مهم‌ترین مشکلات کلاس‌های آموزشی رشته تربیت‌بدنی مشاهده شدند. همچنین، تامپسون (۲۰۰۱) در تحقیق خود نشان دادند که از نظر معلم‌ها، دسترسی به تجهیزات و امکانات، فرصت پیشرفت حرفه‌ای را به دانش‌آموزان می‌دهد. ضرابیان (۱۳۸۴) عدم وجود امکانات را از مهم‌ترین عوامل اجرای مطلوب درس تربیت‌بدنی می‌دانند. عامل اقتصادی نیروی تأثیرگذار کلیدی دیگری است که باید مورد توجه قرار گیرد. این یافته با نتایج مطالعات استانبوی و همکاران^۱ (۲۰۱۹) و هرارزو و همکاران^۲ (۲۰۱۷) همخوان است. رشد صنعت و توسعه اقتصاد یکی از دلایل مشارکت افراد در ورزش است. چون با رشد صنعت و توسعه اقتصادی یک جامعه افراد قادر خواهند شد در کنار مخارج و هزینه‌های مصرفی، هزینه‌ای را برای اختصاص به ورزش در نظر بگیرند.

بر اساس یافته‌های پژوهش شاخص‌های منابع اجتماعی و فرهنگی در موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب کشور از نظر نمونه‌های تحقیق شناسایی شد. امروزه فعالیت‌های حرکتی و ورزشی از عوامل مهم تأثیرگذار در زندگی فردی و اجتماعی هر فردی می‌باشد. سلامت جسمی و روانی و نشاط و شادابی که یک فرد از طریق شرکت در فعالیت‌های حرکتی و ورزشی کسب می‌نماید، می‌تواند به‌عنوان یک فرد پویا و فعال و سالم و وظایف و مسئولیت‌های اجتماعی

خود را انجام داده و در ساختن جامعه سالم مشارکت فعال داشته و به‌عنوان یک الگوی مثبت در جامعه ظاهر شود. همچنین فرهنگ سازی اولین قدم برای نهادینه شدن ورزش در بین دانش آموزان است. باید عادت به ورزش کردن در بین اقشار خانواده را از دوران کودکی آغاز نموده و به بچه‌ها آموزش داده که برای سلامت خود ورزش کنند و در اثر تکرار کافی با تغییراتی در ساختار و عملکرد خود باعث ایجاد سازگاری و در نتیجه تغییر رفتار شوند که نهایتاً فرهنگ نوین ایجاد می‌گردد. تلاش خانواده و اطرافیان برای آرام‌سازی و کاهش استرس دانش‌آموزان و حمایت روحی و روانی خانواده‌ها از دانش‌آموزان ورزشکار به‌عنوان شاخص‌های اجتماعی فرهنگی می‌تواند سبب موفقیت گردد. با این رویکرد ورزش به‌عنوان پدیده‌ای فراگیر در طول زمان و در میان اقشار مختلف رواج خواهد یافت. همچنین عبارت اجتماعی شدن، فرایندی را توصیف می‌کند که طی آن، افراد قوانین رفتاری، سیستم‌های اعتقادی و نگرش‌هایی را کسب می‌کنند که شخص را آماده می‌کند تا به‌عنوان یکی از اعضای جامعه به‌طور مؤثر عمل کند. ورزش می‌تواند وسیله‌ای برای اجتماعی شدن نیز باشد، یعنی بر رشد نگرش‌های اجتماعی، ارزش‌ها و رفتار، مؤثر واقع شود. با توجه به یافته‌های تحقیق توصیه می‌شود که مسئولان به مواردی چون وجود افراد متخصص در مدیریت ورزش مدارس مجری، اطلاع کافی مسئولان ورزش مدارس استان از مشکلات ورزش، اهداف بلندمدت در ورزش مدارس، ثبات مدیریت کلان آموزش و پرورش، توجه مدیران مدارس، نگرش نسبت به ورزش مدارس و وجود معلمان تربیت‌بدنی متخصص در مدارس توجه بیشتری نمایند. همچنین به‌منظور تأمین منابع مالی و اعتباری برنامه‌های استعدادیابی ورزشی در مدارس می‌توان از راهکارهایی همچون همکاری انجمن‌های مدرسه و تأمین اعتبارات مالی، ایجاد زمینه‌های جذب اسپانسرها به جهت حمایت از مسابقات ورزشی دانش‌آموزی، ترویج فرهنگ سرمایه‌گذاری از سوی والدین دانش‌آموزان و گسترش حمایت‌های مالی بخش‌های دولتی و غیردولتی بهره جست. در نهایت تأمین منابع مالی و اعتباری برنامه‌های ورزشی در مدارس مجری به منظور خرید وسایل و تجهیزات ورزشی مورد نیاز، توسعه اماکن و فضاهای ورزشی و در مجموع برآوردن نیازهای مالی مدارس در بخش ورزشی از طریق همکاری انجمن‌های مدارس، جذب اسپانسرهای مسابقات ورزشی مدارس، سرمایه‌گذاری از سوی والدین دانش‌آموزان و بکارگیری حمایت‌های بخش دولتی و غیردولتی می‌تواند راهگشا و مثمر ثمر باشد.

منابع

- افضل‌پور، اسماعیل؛ زرنگ، محمود؛ خوشبختی، جعفر (۱۳۸۶). «ارزشیابی وضعیت اجرای درس تربیت بدنی در پایه‌های اول و دوم مدارس ابتدایی استان خراسان جنوبی»، فصلنامه پژوهش در علوم ورزشی، سال چهارم، شماره ۴.
- پاکدلان، سعید؛ خطیبی، امین؛ مهدی‌پور، عبدالرحمن (۱۳۹۸). «راهکارهای توسعه منابع مالی ورزش دانش‌آموزی. پژوهش در ورزش تربیتی»، doi: 10.22089/res.2019.7548.1695.
- تابش، محسن (۱۳۸۵). بررسی مسایل آموزشی و اجرایی تربیت‌بدنی از نظر مدیران و معلمان ورزش سه مقطع تحصیلی دختر و پسر در شهرستان فسا، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس تهران.
- حسین‌پور، اسکندر؛ مهدیخانی، مهدی (۱۳۹۰). «نقش رویکرد طرح‌های آموزش و پرورش (سباح، طناب‌ورز و ژیمناستیک) در توسعه ورزش همگانی و قهرمانی»، دومین همایش استعدادیابی.
- دانایی‌فرد، حسن؛ الوانی، سید مهدی؛ آذر، عادل (۱۳۹۸). روش‌شناسی پژوهش کیفی در مدیریت: رویکردی جامع. تهران: انتشارات اشراقی، صفار.
- رضوی، سید محمدجواد؛ زارعی محمودآبادی، محمد؛ پورکیانی، محمد؛ امامی، فرشاد (۱۳۹۸). «ارزیابی کارایی نسبی تیم‌های ورزشی دانشگاه در سیزدهمین المپیاد فرهنگی ورزشی کشور با رویکرد تحلیل پوششی داده‌ها». تحقیق در ورزش‌های آموزشی، ۶ (۱۵)، ۱۷۹-۲۰۰.

- رواسی‌زاده، محمد؛ نقشبندی، سیدصلاح‌الدین (۱۳۹۹). «شناسایی و اولویت‌بندی فرصت‌ها و چالش‌های طرح مدرسه قهرمان با روش AHP»، پژوهش در ورزش تربیتی. دوره ۸، شماره ۱۸، ۱۵۶-۱۳۵. (DOI): 10.22089/res.2019.6344.1528
- روحانی، آتنا (۱۳۹۳). شناسایی موانع توسعه ورزش‌های پایه در مدارس استان مازندران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد ساری.
- سجادی، سید نصرالله (۱۳۹۶). کتاب مدیریت طراحی و نگهداری اماکن و تجهیزات ورزشی، چاپ سوم، ۱۶-۱۵.
- سعیدی، فرهاد؛ ربانی، وحید؛ سیدی، سیدسلیمان؛ خدادوست، حسن (۱۳۹۰). «بررسی موانع و مشکلات موجود در پرورش استعدادها»، دومین همایش ملی استعدادیابی ورزشی.
- سمیعی، سهیل؛ تجاری، فرشاد؛ نیک‌آئین، زینت (۱۳۹۹). «تحلیل روند تحولات مدیریتی و ساختاری در تربیت‌بدنی و ورزش دانش‌آموزی کشور (از ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۷)». پژوهش در ورزش تربیتی. دوره ۸، شماره ۱۹، ۱۷۹-۲۰۰. (DOI): 10.22089/res.2019.7232.1645.
- شهرام حقیقی، جواد (۱۳۹۵). ارزیابی وضعیت ایمنی امکانات و تجهیزات ورزشی در مدارس دولتی دخترانه و پسرانه در مقاطع مختلف تحصیلی کرمانشاه، پایان‌نامه اخذ مدرک کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی گرایش مدیریت ورزشی.
- ضرابیان، فروزان (۱۳۸۶). عوامل مؤثر بر توسعه درس تربیت‌بدنی در مدارس راهنمایی تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه پیام نور تهران.
- قاسم‌زاده میرکلائی، ابراهیم؛ امیرنژاد، سعید (۱۳۹۰). «بررسی عوامل مؤثر بر جذب و حفظ ورزشکاران رده‌های پایه دوومیدانی ایران از دیدگاه مدیران، مربیان و ورزشکاران»، دومین همایش ملی استعدادیابی ورزشی.
- کاشف، محمد (۱۳۹۴). بررسی وضعیت ورزش صبحگاهی از دیدگاه منتخب مقامات پرستاری و دانشکده و ارائه راه حل مناسب، دفتر ارتقا سلامت، تحقیقات و توسعه وزارت آموزش، معاونت تربیت‌بدنی و وزارت بهداشت آموزش و پرورش.
- Ala, A; Timperio, A; Brown, H; Hinkley, T; Hesketh, KD. (2008). "Associations between organised sport participation and classroom behaviour outcomes among primary school-aged children". Plos One. 14(1):1-12.
- Bailey, R. (2000). Education in the Open Society: Karl Popper and Schooling. Aldershot: Ashgate. ISBN: 978-0-754614-96-8.
- French, K; Thomas, J. (2018). The relation of knowledge development to children's basketball performance. 2013 American Psychological Association.
- Herazo, M. (2017). "Sport Psychology in Korea: The Past, Present, and Implications for Future". <http://db.koreascholar.com/article.aspx?code=357344>.
- Heryech, K; Marshall, J. (2014). "World - wide survey of the state and status of school Education. Summary of findings". European Physical Education review, volume 6, NO 3, 203-229.
- Kanters, Bocarro, J; EsterCerin, N; Floyd, M; Casper, J; Suau, J; McKenzie, T.(2012). "School sport policy and school-based physical activity environments and their association with observed physical activity in middle school children". Journal homepage: www.elsevier.com/locate/healthplace, Health & Place 18 (4) 31-38.
- Komova, E; Litvinov, S; Skotnikova, A. (2015). "Sport Education at Russian High Schools". International Journal of Science Culture and Sport, 3(2).
- Kovalchik, S; Machar, R. (2019). "A calibration method with dynamic updates for within-match forecasting of wins in tennis". International Journal of Forecasting, 35 (2), 756-766.
- Lam, M. Y. (2018). "One-Match-Ahead Forecasting in Two-Team Sports with Stacked Bayesian Regressions". Journal of Artificial Intelligence and Soft Computing Research, 8(3), 159-171.
- Meier, A; Hartmann, B. S; Larson, R. (2018). A Quarter Century of Participation in School-Based Extracurricular Activities: Inequalities by Race, Class, Gender and Age. Journal of youth and adolescence, 1-18
- Potts, J. (2018). "Futurism, futurology, future shock, climate change: visions of the future from 1909 to the present". Portal Journal of Multidisciplinary International Studie, 15(1-2), 99-116.
- Sarmiento, K; Daugherty, J; DePadilla, L. (2019). "Youth and high school sports coaches' experience with and attitudes about concussion and access to athletic trainers by sport type and age of athlete coached". Journal of Safety Research, 69: 217-225.
- Skinner, J; Edwards, A; Corbett, B. (2014). Research methods for sport management. Routledge.
- Thompson, J; Davis, S, M; Gittesohn, J; Goimg, S; Becenti, A; Metcalfe, L; Stone, E; Arnack, L; Ring, K. (2001). "Parrerns of physical activity among American Indian children: an assessment of barrier and support". Journal of Community Health, 26, 423-430.

- University of Glamorgan's Marketing & Student Recruitment department (2012). Glamorgan Sport, The University of Glamorgan is a registered charity. Registration No. 1140312, www. glam.ac.uk/sport.
- Welty Peachey, J; Cohen, A; Musser, A. (2016). "A phone call changed my life": Exploring the motivations of sport for development and peace scholars". Journal of sport for development.
- Yang, J; Susan Davies; S; Coxe, K; Hosea, H; Harvey, J; Singichetti, B; Guo, J. (2018). "Qualitative Evaluation of High School Implementation Strategies for Youth Sports Concussion Laws". Journal of Athletic Training, 53(9).

به این مقاله این گونه استناد کنید:

افشاری، مصطفی؛ میرصفیان، حمید؛ محمدحسن، فهیمه؛ اسمعیلی، محسن (۱۴۰۰). «شناسایی و تحلیل عوامل اثرگذار بر موفقیت مدارس مجری رشته‌های تخصصی ورزشی در استان‌های شمال غرب کشور»، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۱۱ (۲۱): ۱۸۷-۲۰۴.